

Utazás Teleki Sámuellel Kelet-Afrikában (Társasjáték)

Készítette: Ligeti Zsófia, tanárszakos hallgató 2020

Játékszabály

A társasjáték Teleki Sámuel kalandos útját követi Kelet-Afrikában. Feladatotok, hogy fedezzétek fel az általa bejárt területeket és gyűjtsetek össze minél több kártyát!

Feltételek

1 játékvezető

min. 2 játékos (+játékvezető), max. 4 játékos

Tartozékok

1 db dobókocka

4 db színes bábu

2x4 db személykártya 6x4 db felfedezőkártya 20 db felszerelésekártya

Mezők

- **Taveta:** A karavánok kiindulópontja, ahová az út során többször visszatér a csapat. A játékosok ezen a ponton meg kell, hogy álljanak, akkor is, ha nagyobb számot dobtak. Itt a játékvezető *4 db felszerelésekártyával* és plusz max. 2 db személykártyával látja el a játékosokat (abban az esetben, ha valamelyik narancssárga mezőt nem érintették).
- **Start** – Az expedíció előkészítése az Osztrák–Magyar Monarchiában zajlik, innen indul Teleki Sámuel és te is.
- **Narancssárga** – A játékos húzzon fel egy személykártyát!
- **Piros** – A játékost valami szerencsétlenség érte. Ha megtámadták, válaszolnia kell egy kérdésre, helyes válasz esetén a játékos kap egy felszerelés kártyát és folytathatja a játékot. Ha nem tud válaszolni, vagy helytelen a válasz, abban az esetben vissza kell mennie Tavetába, vagy a legközelebbi elsősegélynyújtó pontra.
- **Zöld** – Ezekon a mezőkön nem lehet átlépni, akkor sem, ha a játékos nagyobb számot dobott. A játékos egy bennszülött törzs területére érkezett, a helybeliek ajándék ellenében engedik csak tovább. Adj a felszerelésedből/élelmedből a helyieknek! Ha nem tudsz adni (elfogyott a felszerelés/élelem kártyád), akkor menj vissza Tavetába, ahol kapsz 1 felszereléskártyát, vagy a legközelebbi piros mezőre abban az esetben, ha arra a kérdésre még nem válaszoltál!
- **Kék** – Gratulálunk, felfedeztél egy olyan helyet, vagy növényt, amit korábban előtted senki! Húzd fel a hozzá tartozó kártyát!
- **Cél** – Az expedíció végeztével hazatérsz az Osztrák-Magyar Monarchiába és bemutatod a felfedezéseidet! Magyarországon a Magyar Tudományos Akadémia, Kairóban pedig az Egyiptomi Földrajzi Társaság tüntet ki az érdemeidért! A legtöbb felfedezőkártyával rendelkező személy a győztes!

A játék menete

A játékvezető osztja ki a színes mezőkön összegyűjthető kártyákat, illetve ő gyűjti be az ajándékként leadott felszereléskártyákat. A játékosok dobókockával dobva haladnak előre, a zöld mezők kivételével a többi színes mezőn, ha nagyobb számot dobnak, átléphetnek. Ha egy játékon belül már egyszer válaszoltak az adott mező kérdésére, vagy leadták ajándékaikat, azon mezőket még egyszer érintve nem kell ezt megismételniük. Az a győztes, aki a célba érve a legtöbb felfedezőkártyával rendelkezik.

Kérdések a piros mezőkhöz

A kérdéseket csak a játékvezető láthatja, ő teszi fel a kérdéseket és ellenőrzi a válaszokat! Érdemes minden játékosnak más kérdést feltenni a megadottak közül!

a) Elszökött a teherhordó ember, táskájában a térképekkel! (16-os mező)

Válaszolj a következő kérdések egyikére, hogy mentsd a helyzetet!

- Ki örököltette meg a Nyemzs és a Baringó-tó vidékét?
Válasz: Ludwig von Höhnel
- Mely szigetről indult Höhnel és Teleki az afrikai kontinensre?
Válasz: Zanzibár
- Milyen jelentős személy támogatta Teleki expedícióját anyagilag?
Válasz: Rudolf császár
- Miért fogadta fel Teleki Dzsombe Kimemetát?
Válasz: Mert ő volt a helybeliek közül a legjobb karavánvezető

b) Kikujuk földje (25-ös mező) Megtámadtak a kikujuk, véd magad!

Válaszolj a következő kérdésre!

- Ki javasolta, hogy ejtsenek foglyokat, hogy megelőzzék a bennszülöttek támadását?
Válasz: Dzsombe Kimemeta
- Miért fontos Taveta városa?
Válasz: Ez város a karavánok kiindulópontja.
- Kb. hány fős lehetett a karaván?
Válasz: 400 fő körül
- Hogyan viszonyult Teleki a helyi bennszülöttekhez?
Válasz: békésen

c) Támadnak az orrszarvúk! (34-es mező)

Válaszolj a következő kérdésre, hogy mentsd a helyzetet!

- Mely hegyek/hegységek mentén haladt el a karaván eddig?
Válasz: Usumbara-hegység, Pare-hegység, Kilimandzsáró, Kenya-hegy
- Mekkora magasságig jutott Teleki Sámuel a Kilimandzsáró megmászásakor?
Válasz: 5310 m
- Mekkora magasságig jutott el Teleki a Kenya-hegy megmászásakor?
Válasz: 4680 m
- Mely törzs földjén kelt át a karaván nagy nehézségek árán?
Válasz: a kikuju törzs földjén

d) Homokvihar éri a karavánt! (42-es mező)

Válaszolj a következő kérdésre, hogy mentsd a helyzetet!

- Milyen ismeretlen növényeket fedezett fel a karaván eddig?
Válasz: Lobelia és Senecio (telekii Schweinf)
- Milyen völgyben található a Telekiről elnevezett tengerszem?
Válasz: cirkuszvölgy
- Milyen eredetű a völgy, amelyben a tengerszem található?
Válasz: glaciális eredetű
- Melyik veszélyesnek gondolt, de valójában békés törzs segített a karavánnak korábban?
Válasz: a maszai törzs

e) **Ismét megtámadtak a kikujuk! (45-ös mező)**

Válaszolj a következő kérdésre, hogy mentsd a helyzetet!

- a) Milyen terepeken haladt el eddig a karaván? Mondj legalább kettőt!
Válasz: sivatagok, esőerdők, hegységek
- b) Mit kérnek általában a helybeli törzsek ajándékként a karavántól?
Válasz: üveggyöngyöket és dohányt
- c) Honnan szerzett élelmet a karaván útközben?
Válasz: vadásztak (többnyire Teleki látta el a csapatot friss hússal)
- d) Mely állatfajt nevezték el Höhnelről?
Válasz: két kaméleonfajt

f) **Megtámadott egy bennszülött törzs! (61-es mező)**

Válaszolj a következő kérdésre, hogy mentsd a helyzetet!

- a) Miért lepődtek meg a felfedezők azon, hogy a kontinens szárazföldi területén vulkánt találtak?
Válasz: Mert a korszakban még azt hitték, hogy a tengervíz a forró magmához történő behatolása okozza a vulkáni tevékenységet.
- b) Van a területen ma is működő tűzhúnyó?
Válasz: Igen (Teleki-vulkán)
- c) Hogyan nevezik ma a Rudolf-tavat?
Válasz: Turkana-tó
- d) Mely állatfaj él nagy számban a Rudolf-tóban?
Válasz: krokodilok

Ludwig von Höhnel
térképész

Teletzi-vulkán
feltedezett tűzhányó

Lobelia telekii Schweinfelt
feltedezett növényfaj

Felszerelés és élelem

Ludwig von Höhnel
egy osztrák tengerésztiszt,
aki elkísérte Telekit afrikai útjára.
Betegeskedése ellenére hasznos
útjárának bizonyult térképészeti és
természettudományos ismereteinek
köszönhetően. Számos folót készített,
és ő rajzolt részletes térképet a
Nyemsz és a Baringó-tó vidékéről.

A Teleki-vulkán egy ma is
működő tűzhányó az afrikai
kontinens szárazföldi területén,
ami a korszakban nagy
meglepetést váltott ki a
felfedezőkből, mivel akkor még
úgy vélték, hogy a forró magma
és a tengervíz találkozása okozza
a vulkáni tevékenységet.

A Lobelia teleki Schweinf
növényt a karaván fedezte fel a
Kenya-hegy mentén elhaladó
expedíció során. A növényt
Telekiről nevezték el.

A karaván felszerelése
elsősorban a monarchiából
származott, de Telekiék az út
során többször is a karavánok
indulópontjának számító
Tavetóban töltötték fel
készleteiket. Az expedíció
alatt több törzs területén
haladtak el, akik ajándékokért
cserébe segítettek a felfedezőknak.
Többnyire ásványgyököket és
dohányt cseréltek. Élelemről
Teleki és Höhnel gondoskodtak,
akik elefántokat, orrszarvúkat
és kafferbivalyokat lőttek
ülkőzben.

CEĽ

Kávé - Egyszerű Feladat Társasjáték
Csoport-Magyar Munkács - MTA kiadvány

72	71	70
----	----	----

69

68

Kauzálók

7	8	9	10	11	TAVETA	6
---	---	---	----	----	--------	---

6			13
---	---	---	----

4			15
---	---	---	----

3			18
---	---	---	----

2			18
---	---	---	----

1			18
---	--	--	----

Játékszabály

Általános szabályok:
 1. A játékot két játékos játszhatja...
 2. A játék célja...
 3. A játék szabályai...
 4. A játék leírása...
 5. A játék célja...
 6. A játék szabályai...
 7. A játék leírása...
 8. A játék célja...
 9. A játék szabályai...
 10. A játék leírása...

44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54
----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53
----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33
----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Összesített
számok
megnevezés!

Megjegyzések a
játékosok!